

Życie ojczyźnie poświęcił

Pomnik Witolda Pileckiego stanie się miejscem spotkań mieszkańców gminy Oleśnica, którzy przy okazji obchodów świąt narodowych składać będą hołd wszystkim, którzy walczyli o Polskę niepodległą.

Projekt pomnika wykonany w glinie

W odlewni przed procesem patynowania i woskowania

Montaż pomnika i tablicy przed halą na Wileńskiej

- Dziś, 11 listopada, obchodzimy jedno z najważniejszych świąt w historii Polski – Narodowe Święto Niepodległości. To dzień, który przypomina nam o trudach i ofiarach, jakie nasza ojczyzna poniosła, aby odzyskać swoją suwerenność i wolność. To także czas kiedy wspólnie celebруем naszą niepodległość i dumnie patrzymy w przyszłość. Ale dzisiaj w gminie Oleśnica mamy również drugi powód do świętowania. Odślaniamy pomnik rotmistrza Witolda Pileckiego - człowieka, który przyczynił się do utrzymania naszej suwerenności w czasach, kiedy niemieccy i rosyjscy okupanci chcieli wymazać Polskę z mapy świata - tak na uroczystości odsłonięcia pomnika bohatera mówić wójt **Marcin Kasina**.

11 listopada 2023 roku był dniem wieńczącym starania władz i społeczności gminy Oleśnica o godne uhonorowanie postaci bohatera.

Na terenie gminy Oleśnica nie było dotąd miejsca, gdzie mieszkańcy mogliby obchodzić święta narodowe, np. Dzień Niepodległości. Dlatego ze strony radnych oraz wójta pojawiła się inicjatywa wybudowania pomnika rtm. Witolda Pileckiego - spośród radnych inicjatorem był Jacek Bartosik. Postawiono na Pileckiego, podkreślając, że to postać będąca wzorem odwagi i wierności swoim przekonaniom.

Idea ta formalnie została zainicjowana Uchwałą Rady Gminy Oleśnica z 10 czerwca 2022 roku w sprawie wzniesienia pomnika rotmistrza Witolda Pileckiego. 13 marca 2023 r. został rozstrzygnięty konkurs na projekt. Wpłynęły cztery oferty, z czego trzy spełniały wymogi formalne. Komisja konkursowa przedłożyła do rekomendacji wójtowi ofertę, która miała najlepszy wynik. Wójt po konsultacji z przewodniczącym komisji, radnym Jackiem Bartosikiem, zaakceptował wybór. Zwyciężyła praca Grzegorza Godawy. Zwycięzca otrzyma nagrodę pieniężną w wysokości 3.000 zł i został zaproszony do negocjacji w celu zawarcia umowy na wykonanie projektu i realizację pomnika.

Postanowiono, że rzeźba stanie przy wielofunkcyjnej hali sportowej. Dlaczego tutaj? Bo to miejsce najlepiej dostępne pod względem komunikacyjnym dla wszystkich mieszkańców, położone w pobliżu gminnego centrum oświatowego - szkoły podstawowej, żłobka, Centrum Usług Wspólnych.

Miejsce to zaproponował radny Tomasz Domal.

Ono determinowało też koncepcję pomnika. Na co dzień przewijają się tutaj setki młodych ludzi. Dlatego zdecydowano, że rzeźba będzie przedstawiała młodego Pileckiego, w wieku 21 lat. Dzieło ma przybliżyć postać rotmistrza współczesnym odbiorcom i posłużyć za wzór dla kolejnych pokoleń Polaków. Przy pomniku umieszczono tablicę z brązu z hasłem „CAŁE ŻYCIE ... dla NIEPODLEGŁEJ”. Ta treść ma sprawić, że odbiorca dzieła sam „zdecyduje”, jakie będzie brakujące słowo w miejscu wielokropka, zgodnie z własnymi skojarzeniami z postacią. Np. „oddał”, „poświęcił”, „pracował”...

Pomnik tak ważnej dla historii Polski osoby pozwoli na krzewienie patriotyzmu lokalnie. Będzie miejscem spotkań, podczas których przy okazji obchodów świąt narodowych składany będzie hołd wszystkim, którzy walczyli o Polskę niepodległą. Położenie pomnika na tle współczesnej hali ma za zadanie skonstrastować i uwidocznić postać Pileckiego, łącząc historię ze współczesnością.

- Witold Pilecki to żołnierz niezłomny, symbol ducha oporu, patriotyzmu i walki o niepodległą Polskę. W czasach pokoju budowniczy jej dobrobytu, w czasach wojny jej wierny obrońca. Człowiek, który swoje życie poświęcił ojczyźnie. Postać, która jest źródłem inspiracji dla kolejnych pokoleń Polaków. Jego życiorysem można by obdzielić co najmniej kilka osób. Harcerz, społecznik, oficer Wojska Polskiego, konspirator, współtwórca Tajnej Armii Polskiej, dobrowolny więzień w KL Auschwitz, wreszcie autor Raportu o Holocauście... Należał do pokolenia urodzonego pod zaborami, którego misją było odzyskanie przez Polskę niepodległości, a gdy to się dokonało – ciężka praca dla ojczyzny i po 1939 roku ponowna walka o jej wolność - mówi o rotmistrzu wójt Marcin Kasina.

I dodał: „Niepodległość to nie tylko wolność, to także odpowiedzialność. Naszym zadaniem jest rozwijanie i umacnianie suwerennego państwa, pielęgnowanie polskiej tradycji i kultury oraz wspieranie wartości demokratycznych i praw człowieka – dokładnie tak, jak robił to Witold Pilecki. Cześć jego pamięci!”.

(materiał promocyjny)

**„Kochajcie ojczystą ziemię.
Kochajcie swoją świętą wiarę i tradycję własnego Narodu.
Wyrośnijcie na ludzi honoru,
zawsze wierni samym przez siebie najwyższym wartościom,
którym trzeba służyć całym swoim życiem.”**

Przesłanie Witolda Pileckiego skierowane do własnych dzieci - Zofii i Andrzeja.

Witold Pilecki urodził się w 1901 roku w Ołońcu na północy Rosji. Dziewięć lat później wraz z matką i rodzeństwem przeniósł się do Wilna. Tam chodził do szkoły handlowej i wstąpił do tajnego harcerstwa. W wojnie z bolszewikami walczył w szeregach Kompanii Harcerskiej, później dołączył do 13 Pułku Ułanów Wileńskich. Po wojnie odzyskał majątek rodzinny Sukurcze i dolażył wielu starań, by doprowadzić gospodarstwo do świetności. Założył kółko rolnicze i spółdzielnię mleczarską. Zajmował się opieką społeczną. Miał też czas na działalność artystyczną - pisał wiersze i malował. W 1931 roku ożenił się z Marią Ostrowską, pochodzącą z Ostrowi Mazowieckiej nauczycielką, która pracowała w szkole w pobliskiej Krupie. Wkrótce urodziło im się dwoje dzieci - syn Andrzej (1932) i młodsza o rok Zofia (1933).

W sierpniu 1939 roku Witold Pilecki został zmobilizowany i wraz z założonym przez siebie oddziałem „Krakusów”, na ulubionym koniu Bajce, wziął udział w wojnie obronnej. Już pod koniec września zdecydował się przejść do podziemia. Na początku listopada wraz z majorem Janem Włodarkiewiczem powołał Tajną Armię Polską. Latem 1940 roku pojawiła się potrzeba infiltracji obozu koncentracyjnego założonego przez Niemców w okolicy Oświęcimia. Witold Pilecki zgłosił się do tej misji. 19 września 1940 roku został schwytywany w czasie łapanki na warszawskim Żoliborzu i trafił do KL Auschwitz.

W obozie spędził dwa lata i siedem miesięcy. Założył tam Związek Organizacji Wojskowej, którego działanie oparte było na współpracy małych grup, tzw. piątek. Przesyłał raporty z informacjami o zbrodniczych działaniach Niemców. Wiedział, że organizacja wewnątrz jest w stanie wywołać powstanie. Wiosną 1943 roku, wraz z dwoma innymi więźniami, uciekł z obozu. Chciał osobiście przekonać władze konspiracyjne do ataku oddziałów partyzanckich na KL Auschwitz. Okazało się to jednak niemożliwe... Rozpoczął pisanie „Raportu”. Nadal działał w konspiracji.

Gdy 1 sierpnia 1944 roku wybuchło Powstanie Warszawskie, jako oficer tajnej organizacji NIE miał zakaz przyłączenia się do zrywu. Zataił jednak stopień oficerski i wstąpił do Zgrupowania „Chrobry II”. Walczył do samego końca powstania, broniąc redu, zwanej później Redutą Witolda. Wraz z innymi powstańcami trafił do obozów jenieckich, najpierw w Lamsdorf, potem w Murnau, z którego został wyzwolony przez wojska amerykańskie. Pojechał do Włoch i dostał przydział do 2. Korpusu Polskiego generała Andersa. W Porto San Giorgio napisał pełną wersję „Raportu”.

Wrócił do Polski jesienią 1945 roku. Jego zadaniem było przekazywanie władzom polskim na uchodźstwie informacji o sytuacji w kraju, w którym władze komunistyczne przy pomocy Armii Czerwonej i NKWD wprowadzały nowy ustrój. Został aresztowany i osadzony w więzieniu na warszawskim Mokotowie. Pokazowy proces przed sądem wojskowym w Warszawie zakończył się skazaniem Witolda na karę śmierci, którą wykonano 25 maja 1948 roku. Szczątków Witolda Pileckiego do tej pory nie odnaleziono. Biogram Witolda Pileckiego zamieszczono za zgodą Dyrekcji Muzeum Dom Rodziny Pileckich (muzeumpileckich.pl).

Władze komunistyczne starały się wymazać Pileckiego z kart historii oraz pamięci Polaków. Dopiero w Odrodzonej Polsce, po 1989 r., został zrehabilitowany, a wyrok unieważniono. Jednocześnie, doceniając jego poświęcenie i walkę o utrzymanie niepodległości Polski, odznaczono go Orderem Odrodzenia Polski, Orderem Orła Białego oraz awansowano ze stopnia Rotmistrza na stopień Pułkownika.

Pomnik przedstawia dwudziestojednoletniego Witolda Pileckiego jako aplikanta sądowego. Inicjatorami powstania monumentu byli Wójt i Radni Gminy Oleśnica, których zamiarem było upamiętnienie Rotmistrza - autorytetu i wzoru do naśladowania dla kolejnych pokoleń Polaków. Umieszczony na tle współczesnej gminnej hali sportowej pomnik, eksponuje postać Ochoтника do Auschwitz, kontrastowo łącząc historię ze współczesnością. Autorem dzieła jest artysta rzeźbiarz Grzegorz Godawa.

Pomnik odsłonięto w 75. rocznicę śmierci Witolda Pileckiego.

Oleśnica, dnia 11 listopada 2023 r.

Tablica z biogramem rotmistrza Witolda Pileckiego zamontowana obok pomnika na budynku hali sportowej